

ONDERWIJS IN ONTWIKKELING

Stichting voor Voortgezet Onderwijs
Lelystad

januari 2016

nummer 3, jaargang 2

**Een toast op het nieuwe
jaar!**

**“Die dokters en tandartsen
worden nog rijk”**
- Ria en Tineke

**Onderwijs voor
vluchtelingen**
- Wij nemen onze
verantwoordelijkheid

**“Als scheidsrechter pik
ik sneller signalen op”**
- Johan Brandsma

**“SAMEN ALLES
VIEREN”**

Abrar, Laura en Sem
aan het woord

Colofon

Onderwijs in Ontwikkeling is een uitgave van de Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad.
Postbus 2310,
8203 AH Lelystad
0320 240 500

www.svol.nl

Copyright © 2016 SVOL

Redactie, teksten en fotografie:

Marloes Vriens (hoofdredactie) (m.vriens@isg-arcus.nl)
Rhody Matthijs (r.matthijs@svol.nl)
Bert Gilbert (agilbert@sgl.nl)

Met bijdragen van

Gerhard Straatsma (gp.straatsma@rietlanden.nl)
Filip-Wim Lindeman (fw.lindeman@isg-arcus.nl)
Barry Lommen (b.lommen@svol.nl)

Design en realisatie:

Roeland Visser, CreatieveVrienden
(roeland@creatievrienden.nl)

Deze editie kwam mede tot stand dankzij:

Tineke van der Linden, Ria Meeuwsen, Dorien Brons,
Sem Vos, Laura Alberts, Abrar Boubkari, Johan Brandsma
en Michael Top.

Inhoud

Onderwijs in ontwikkeling – voorwoord	3
De nieuwjaarsbijeenkomst Verslag van deze middag	4
“Die dokters en tandartsen worden nog rijk door onze leerlingen.” Interview met OOP'ers Ria Meeuwsen en Tineke van der Linden	6
“We zouden ook allemaal alles kunnen vieren. Wel een leuk idee!” Abrar Boubkari, Laura Alberts en Sem Vos aan het woord	8
De verzuiling brokkelt verder af Dorien Brons uit de werkgroep Identiteit	10
Onderwijs voor vluchtelingen Filip-Wim Lindeman over de NT2/vluchtelingen klas	12
Werkgevers moeten het onderwijs verankeren in de werkelijkheid Interview Michael Top over zijn droom voor Lelystad	13
“Als scheidsrechter pik ik sneller signalen op” Leven buiten school: Johan Brandsma	14
Agenda	15
Op de Barrycaden: Kansen krijgen, kansen nemen Column van Barry Lommen	16

Voorwoord

Een nieuw jaar: nieuwe ronde, nieuwe kansen. En wat een mooie opkomst tijdens de nieuwjaarsborrel van 5 januari! Het gevoel van samen zijn, los van je eigen school en ook los van de dagelijkse besommeringen, zorgde er in elk geval bij mij voor dat ik met een heel tevreden gevoel naar huis ging. Ik kreeg helemaal zin om aan de slag te gaan met de nieuwe plannen. En velen met mij, zo merkte ik. Verderop in dit nummer een terugblik op deze middag.

Ook deze editie van Onderwijs in Ontwikkeling is er om nog meer met elkaar te delen en kennis te maken met mensen die we misschien nog helemaal niet zo goed kennen. In deze editie komen bijvoorbeeld de receptionistes Ria en Tineke aan het woord, gaan drie totaal verschillende leerlingen met elkaar in gesprek over identiteit, vertelt Dorien over haar rol in de werkgroep, lezen we over de passie van Johan en vertelt ondernemer Michael over zijn visie op de samenwerking tussen school en arbeidsmarkt. Natuurlijk sluiten we ook deze editie af met de column van onze bestuurder.

In de agenda van de komende periode staat ook een activiteit waar iedereen welkom is: het Cultuurfestival op ISG Arcus. Verderop in dit magazine staat de flyer met uitnodiging. Nieuwsgierig? Kom langs en neem gerust iemand mee.

Ik hoop dat er ook in de toekomst nog meer evenementen en acties zijn waarbij we bij elkaar in de 'keuken' kunnen kijken. Zo leren we van elkaar.

Namens de redactie wens ik je veel leesplezier!

Marloes Vriens
Hoofdredacteur

NB. Heb je nog leuke ideeën voor de volgende editie of wil je met ons meedenken en vormgeven? Laat het ons dan weten. Je kunt de redactie persoonlijk benaderen (gegevens in de colofon) of een mail sturen naar magazine@svol.nl

DE NIEUWJAARS- BIJEENKOMST

Het was een bijzonder moment.

Niet alleen omdat op dinsdag 5 januari de adviezen voor de twee onderwijsclusters als voorgenomen besluit werden gepresenteerd. Ook niet alleen omdat men op de SGL liet zien dat de organisatie van een goed evenement bij hen in goede handen is. En zeker niet alleen omdat we, voorzien van lekkere hapjes en drankjes, nog lang met elkaar nagepraat hebben.

Het was vooral een bijzonder moment, omdat zo'n 430 mensen, ongeacht hun scholen-bloedgroep, zich hier hadden verzameld.

Dit enorme aantal collega's liet zien wat de werkgroepen de afgelopen maanden al in het klein lieten zien: school-overstijgende verbroedering, collegialiteit en vooral een mooie mix van professionals die bezig zijn met de toekomst. Een goed begin van het jaar.

De grote opkomst, ook nog aangevuld met ouders en leerlingen uit de vertegenwoordigende raden, gaf de rectoren en bestuurder de kans om de nieuwe plannen aan zoveel mogelijk mensen op dezelfde manier te presenteren. Ook gaf het de mogelijkheid om zoveel mogelijk vragen te beantwoorden, opmerkingen te verzamelen en te ontdekken hoe de plannen worden ontvangen.

Misschien waren de presentaties wat te lang en vroeg het wel heel veel van de luisteraars, maar hier stonden dan ook vier sprekers die apetrots waren op wat ze met de werkgroepen hadden bereikt. Het was het resultaat van veel bloed, zweet en tranen dat hier werd gepresenteerd in kleurrijke sheets met modellen, foto's en citaten. Alle respect voor de sprekers die op dit belangrijke moment voor de 'troepen' gingen staan. Alle respect voor allen die deze berg aan informatie tot zich mochten nemen. Gelukkig was er nog een animatie van twee minuut dertig, waarin de essentie van de twee clusters nog eens duidelijk werd gemaakt. Een korte video die een luid applaus oogstte.

Om het gelijktijdig proosten mogelijk te maken, waren sommige collega's al lang door onze leerlingen voorzien van een glas langzaam stervende bubbels, maar dat mocht de pret niet drukken. Barry Lommen hief aan het einde van de presentatie het glas en daar klonk het geluid van glas op glas, voorzichtige slokjes (want je weet natuurlijk nooit wat je precies krijgt) en een toast op het nieuwe jaar en de nieuwe plannen voor de toekomst van het voortgezet onderwijs in Lelystad.

“DIE DOKTERS EN TANDARTSEN WORDEN NOG RIJK DOOR ONZE LEERLINGEN.”

OOP'ers vormen de drijvende krachten van de organisatie. Zij zorgen ervoor dat alles draait, beweegt en stevig staat. In verschillende functies en taken zorgen zij ervoor dat het onderwijs zo ondersteund wordt dat iedereen zo goed mogelijk functioneren kan. Dat verdient natuurlijk aandacht. In deze serie spreken we OOP'ers over hun beroep, hun passie en hun visie op onderwijs. In deze editie Ria Meeuwsen en Tineke van der Linden aan het woord, receptionistes op ISG Arcus.

Grote kans dat je één van de dames een keer aan de telefoon hebt gehad. Ria werkt al 15 jaar als receptioniste op ISG Arcus en haar collega Tineke al ruim 10 jaar. Ze hebben veel meegemaakt, zien veranderen en kunnen vele verhalen vertellen.

Tineke: Onze hoofdtaak is de telefoon beantwoorden, vragen aan de balie beantwoorden en bezoekers doorverwijzen naar de juiste persoon. Daarnaast doen we onder andere het invoeren van absentes/ziekmeldingen, BHV-taken waaronder het contact met hulpdiensten in geval van calamiteit en te-laet-komers een te-laet-kaart geven.

Ria: Onze baan is wel in de loop der tijd veranderd. Zo gingen we van vier naar twee receptionistes, van twee receptionistes op een dag naar één receptioniste. Het werk is veel meer gedigitaliseerd. Dat is wel fijn, de verwerking

gaat nu een stuk sneller. Wel hebben we wat extra taken erbij gekregen, Tineke doet het boekenfonds en ik doe het coördineren van het busvervoer.

Tineke: Geen dag is hetzelfde bij de receptie. Leerlingen, ouders, bezoekers, medewerkers en postbezorgers; ze weten ons allemaal te vinden. De receptie is dan ook het middelpunt van de school. Soms is het rustig, tien minuten kan het super druk zijn en moet je meerdere handelingen tegelijk doen. Dat maakt onze baan zo afwisselend. Geen dag is hetzelfde, er is geen standaard draaiboek voor elke situatie. Even op de automatische piloot werken zit er niet in. Een foutieve invoer in het systeem kan gevolgen hebben.

Ria: Onze functie is een verantwoordelijke taak. Je bent altijd het eerste aanspreekpunt, soms ben je ook een vertrouwenspersoon voor leerlingen met verhalen en bij een BHV-calamiteit ben je als laatste de school uit samen met de BHV-coördinator. Empatisch vermogen, geduld, overzicht houden en bij jezelf blijven zijn belangrijke kwaliteiten die je nodig dient te hebben als receptioniste. Als je de vraag goed doorspeelt naar de desbetreffende persoon zet je het daarna van je af. Je moet erop vertrouwen dat het daarna goed wordt opgelost. In sommige gevallen vraag je later nog even na hoe het is afgelopen.

Tineke: Wat ons verbaast is dat er elke ochtend weer zoveel ouders/leerlingen zich afmelden voor de eerste twee uur. Als reden geven ze vaak dokters- of tandartsbezoek. Dit is in de loop der jaren sterk toegenomen. Die dokters en tandartsen worden nog rijk door onze leerlingen.

Ria: Ook krijgen we steeds meer te maken met ouders die hun kinderen sneller beschermen dan in het verleden. Ouders van toen stonden achter een besluit van bijvoorbeeld een docent. De docent heeft besloten, je zal wel iets verkeerd hebben gedaan, wij staan hierachter. Ouders

van nu zijn meer betrokken bij de leerling, volgen nauwlettend hun kinderen via het ouderaccount van Magister. Dat is goed. Maar we merken dat zodra ouders er ergens niet mee eens zijn, bijvoorbeeld over een besluit van een docent of een te-laet-kaart van ons, ze direct naar school bellen. Het verhaal van hun kind klopt en de volwassenen mag zich verantwoorden. Ze hebben helemaal geen aandacht voor het verhaal erachter waarom een maatregel of besluit is genomen. We merken dat kinderen vaak worden gedekt door hun ouders. Wij vinden dat kinderen mogen leren dat een oorzaak een gevolg heeft. Dit kan in de ogen van ouders soms onterecht zijn.

Tineke: We leven in een applausgeneratie. Ouders moedigen hun kinderen aan, belonen en hebben de mentaliteit 'mijn kind is goed'. Voor ons zijn alle leerlingen hetzelfde en hanteren we de regels ook voor iedereen. We trekken hierin één lijn. Op school bepalen houden wij ons aan de regels van school. We houden uiteraard rekening met specifieke situaties.

Persoonlijke aandacht

Tineke: De veelzijdigheid en het contact met de leerlingen vind ik erg leuk aan onze baan. Je staat elke keer weer voor verrassingen en je weet nooit wat je aantreft. Je moet elke keer scherp zijn.

Ria: Interesse naar de leerlingen toe hebben we hoog in het vaandel. Wij vinden het een uitdaging om leerlingen bij naam te kennen, ze zijn namelijk geen nummertje in de school. We leren onszelf trucjes aan waardoor we de namen kunnen onthouden. Het stukje persoonlijke aandacht is erg belangrijk. Even vragen hoe het met de leerling gaat, belangstelling tonen hoe het op school gaat en vragen of hij/zij zich weer beter voelt na een periode van afwezigheid. Leerlingen vinden dit vaak bijzonder. Ze verwachten niet dat we interesse tonen. Ook proberen we interesse en herkenbaarheid te tonen naar ouders. We merken dat zij dit erg fijn vinden. Dit is een sterk punt van ons beide.

Tineke: Natuurlijk krijg je vaak dezelfde leerlingen aan de balie. We proberen de leerlingen die niet vaak bij de balie komen ook goed te herkennen. Na een vervelend incident spreken we de desbetreffende leerling normaal aan. Iedereen verdient een nieuwe kans, ze zijn bij ons niet

afgeschreven voor de rest van hun schoolcarrière. Het mooie van een kind zien is mooi.

Ria: Het is fijn om samen te werken, het geeft een stukje rust, we weten wat we aan elkaar hebben en denken hetzelfde. We kunnen inmiddels veel mooie verhalen vertellen.

Nieuwe clusters

Ria: We hopen beide dat er een mooie herkenbare receptie komt bij beide clusters. Een centrale plek in de school, dat is erg belangrijk! Zo weten leerlingen waar ze altijd terecht kunnen met hun vragen en als veilige haven voor als ze verdrietig zijn of hun verhaal kwijt willen. De conciërges kunnen deze taak wel op zich nemen, maar zijn niet altijd op hun plek. De receptie wel.

Tineke: We wensen ook dat het stukje persoonlijke aandacht blijft bij de receptie. Laat ouders in de toekomst niet hun kinderen afmelden via de e-mail maar laat ze dit vooral via de telefoon blijven doen. Je verliest anders het persoonlijk contact. In sommige gevallen kan je ook merken aan het telefoongesprek dat er meer aan de hand is dan alleen een ziekmelding. Dit kan je niet uit een e-mail lezen.

Onze dromen voor Lelystad

Onze droom voor Lelystad is dat we twee veilige nieuwe clusters krijgen. Waar niet iedereen zomaar naar binnen kan lopen. Het is moeilijk om te weten wie er wel of niet op school hoort en daardoor verlies je de herkenbaarheid en het stukje persoonlijk contact. Zeker als de school veel meer leerlingen en medewerkers krijgt. Laten we hier goed over nadenken met elkaar. Ook is onze droom voor Lelystad dat er binnen de nieuwe clusters een gezond aanbod van producten komt. Een kantine en automaten waarbij de leerlingen kunnen kiezen uit gezonde producten voor je lichaam.

“WE ZOUDEN OOK ALLEMAAL ALLES KUNNEN VIEREN. WEL EEN LEUK IDEE!”

Wat gebeurt er wanneer je drie leerlingen in een kamer zet die elkaar niet kennen, een totaal verschillende overtuiging hebben en alle drie op een andere SVOL-school zitten?

Het was twee weken voor Kerst en we vroegen ze op zoek te gaan naar verschillen en overeenkomsten.

SEM:
Het valt mij meteen op dat jij een hoofddoek draagt, Abrar.

LAURA:
En dan weet ik dat je waarschijnlijk moslim bent.

ABRAR:
Klopt!

SEM:
En ik ben christen.

LAURA:
En ik geloof in niks... Of, nou ja, ik hang geen geloof aan ofzo. Nu staat er in mijn school nu een kerstboom. Kerst betekent voor jou vast meer dan alleen dat, Sem.

SEM:
Ja, wij geloven dat Jezus terug kwam op aarde. Al zet ik meteen wel vraagtekens bij de datum. Herders die hartje winter in het veld gaan liggen. Dat denk ik niet. Ik vind dat we dit op elke datum zouden kunnen vieren, maar natuurlijk is het goed om het allemaal tegelijk te doen.

LAURA:
Voor mij betekent Kerst vooral samen zijn met familie en vrienden. Een gezellige tijd van het jaar.

ABRAR:
Ik doe er thuis niets mee. Het komt natuurlijk uit het Christendom en als moslim vier ik geen christelijke feesten. Het lijkt me wel gezellig trouwens. Al die lichtjes enzo zie ik ook gewoon bij mij op school. Leuk, maar het betekent verder niets voor mij. Toch respecteer ik wel dat andere mensen het wel belangrijk vinden. Ik heb zelf ook mijn eigen belangrijke data: het Offerfeest, de Ramadan, het Suikerfeest. Dan wil ik ook dat dat gerespecteerd wordt.

Het lijkt me voor scholen wel lastig om daar mee om te gaan.

LAURA:
Om te beginnen moet het natuurlijk geaccepteerd worden dat er verschillen zijn. Je kunt natuurlijk niet zeggen: Je komt hier op school en dan mag je dus geen christen meer zijn of moslim.

SEM:
We zouden ook gewoon allemaal alles kunnen vieren. Wel een leuk idee.

LAURA:
Je moet het er in elk geval wel over hebben. Waarom vieren mensen bijvoorbeeld het Offerfeest? Misschien moeten we, net als het organiseren van een kerstontbijt voor iedereen ook aandacht besteden aan feesten van andere mensen. Gewoon een beetje aandacht besteden aan andere dingen.

SEM:
Eigenlijk heb ik geen idee waarom moslims Ramadan houden.

ABRAR:
Eerlijk gezegd weer ik ook niet precies waarom er Pasen gevierd wordt.

LAURA:
En het Offerfeest? Ik zit nu in de vierde klas en ik weet het niet.

ABRAR:
Ja, dan is het wel lastig om rekening met elkaar te houden. Als je niet eens weet waarom mensen iets doen.

SEM:
Blijkbaar vragen we dat zelf niet gewoon aan onze klasgenoten. Waarom eigenlijk niet?

LAURA:
Omdat je misschien denkt dat het niet netjes is om het te vragen of dat je bang bent dat het raar is als je het niet weet.

ABRAR:
Nee joh! Hoe moet je er anders achter komen?

SEM:
Je mag mij ook best vragen wat Pasen is.

Even iets anders: Hoe zouden jullie het vinden als je op school vakken op verschillende niveaus kunt volgen? Ik ben bijvoorbeeld niet goed in talen. Die doe ik dan op een lager niveau. In wiskunde ben ik dan wel weer heel goed en dat mag ik dan op een hoger niveau volgen en afsluiten.

LAURA:
Nou, dat lijkt me wel wat. Ik heb trouwens precies het omgekeerde.

ABRAR:
Dat je het dus moeilijker maakt waar je het makkelijk hebt en makkelijker waar je het moeilijk hebt. Top idee!

SEM:
Alles op je eigen niveau doen. Als ik het voor het zeggen had, was dat het schoolsysteem.

LAURA:
Ik wil het nog even over religie hebben, want omdat we het er net over hadden, begin ik het een beetje vreemd te vinden dat alle kinderen, ongeacht hun overtuiging, de christelijke feestdagen vieren of vrij krijgen.

SEM:
Ik zou het helemaal niet gek vinden als we bijvoorbeeld ook islamitische feestdagen vieren. Het Suikerfeest bijvoorbeeld. Dat kunnen we dan ruilen met Pasen.

ABRAR:
Nou, ik weet niet of dat lukt, maar het is wel een goed idee. Mensen zijn natuurlijk nu eenmaal dingen gewend en dan is het moeilijk om te veranderen.

LAURA:
Je zou daarover best moeten kunnen praten.

ABRAR:
Maar er zijn natuurlijk nog wel veel meer religies. Hoe ver wil je dan gaan?

SEM:
Je kunt het er in elk geval over hebben.

ABRAR:
Wat dan weer niet goed zou zijn: Iedereen vrij op zijn of haar 'eigen' feestdagen, want dan is de klas nooit compleet.

LAURA:
En ik geloof nergens in. Dan heb ik dus nooit vrij. Nee, het gaat volgens mij om delen. Delen van ideeën en delen van waar je in gelooft en wat je belangrijk vindt.

DE VERZUILING BROKKELT VERDER AF

Dorien Brons werkt al zo'n twintig jaar op ISG Arcus en heeft een Master in de Bijbelwetenschappen behaald.

Ze geeft godsdienst en maatschappijleer in de bovenbouw van havo en atheneum.

Dorien nam deel aan de werkgroep Identiteit die vorm heeft gegeven aan het begrip Identiteit voor de twee onderwijsclusters en het vak 'Mensvorming' heeft bedacht.

is zeker niet hetzelfde als een vermomd catechese of het opleggen van een levensbeschouwelijke waarheid. We streven naar een vak dat leerlingen kennis laat maken met andere zienswijzen en hen in staat stelt om kritisch te kijken en eigen keuzes te maken.

Er is geen waarheid. Wij zeggen niet wat je moet geloven of denken. Maar het is goed dat we elkaar leren kennen door naar elkaar te luisteren.

Het gaat om ontmoeten, kennismaken en delen. Op basis daarvan maakt iedereen zijn keuzes. Het is een zoektocht.

De zuilen van weleer waren bolwerken maar in de huidige maatschappij zie ik vooral deze grenzen vervagen. Het is allemaal niet meer zo zwart-wit.

Mensen geloven soms wel, maar sluiten zich niet aan bij een kerk. Je ziet gelovige mensen die wel naar een openbare school gaan en elders hun geloof belijden. Tegelijk zijn er leerlingen die niet gelovig zijn opgevoed die bewust zoeken naar zingeving.

De verzuiling van weleer brokkelt af en daardoor is er een ruimte ontstaan die onze toekomst verder verrijkt. Het is mogelijk om meer met elkaar te delen en elkaar te leren kennen. Zonder waarde oordeel. Ons streven is vooral om het gesprek gaande te houden. Ook als iemand uiteindelijk met volle overtuiging voor een richting kiest, moeten we het erover blijven hebben. Dan kan iemand uitleggen waarom hij een keuze maakt en dat kan dan zorgen voor begrip en respect.

Dat vind ik persoonlijk een mooie ontwikkeling en ons plan sluit daar prima op aan.

Dit alles vraagt overigens ook best veel van onze collega's. Ook zij moeten loskomen van hun eigen overtuigingen en ervaringen. Het is moeilijk om de eigen vertrouwde 'verzuilde' omgeving los te laten en het gesprek aan te gaan. Om over de grenzen heen te kijken en elkaar te leren waar-deren. Maar mijn ervaringen in de werkgroep geven mij het vertrouwen dat we daar samen zeker toe in staat zijn.

Het contact en de gesprekken met kinderen maken voor mij het werken in het onderwijs leuk. Het zorgt ervoor dat ik iedere dag weer andere zienswijzen hoor en zo leer ik in het gesprek van elke dag weer van mijn leerlingen. Natuurlijk heb ik ook een eigen visie en je voorkomt natuurlijk nooit dat dat soms in de gesprekken doorklinkt, maar ik speel juist graag de advocaat van de duivel om zo het gesprek te stimuleren en de leerlingen uit te dagen dieper over de dingen te laten nadenken. Wanneer een gehele klas bijvoorbeeld vindt dat we migranten met open armen moeten ontvangen, laat ik de tegengestelde horen. Ik ben er dan voor de nuance. Meestal is het overigens andersom.

In de werkgroep Identiteit was de grootste uitdaging om ervoor te zorgen dat alle leerlingen, ouders en medewerkers zich thuis gaan voelen in de nieuwe scholen. Er wordt natuurlijk nog steeds behoorlijk verzuild gedacht en er bestaan een hoop vooroordelen. Als je het hebt over 'levensbeschouwing' hangt daar voor veel mensen nogal een etiket aan. Een andere naam was daarom van cruciaal belang. We hebben het vak daarom eerst geen naam gegeven maar zijn het samen gaan invullen. We hebben de overeenkomsten verzameld en de nuanceverschillen verwerkt.

In de werkgroep hebben we veel gesprekken gevoerd waarin we hebben geleerd dat we niet moesten blijven hangen in onze ideeën over hoe iets moet of altijd is gegaan. Nu is er natuurlijk altijd het risico op een uiteindelijk compromis waar dan juist helemaal niemand zich meer in herkent. Iedereen wil natuurlijk dat de eigen Identiteit de meeste ruimte krijgt. Ik denk dat we samen zijn uitgekomen op een plan waar zowel veel ruimte is voor ieders eigen identiteit, maar dat we ook een stabiele basis hebben gevonden waarin we ruimte bieden om van elkaar te leren. Daar ben ik trots op.

In het vak Mensvorming moet dit alles tot uiting komen. In de komende tijd moet dat nog verder worden ingevuld. Mensvorming betekent natuurlijk dat we de godsdiensten van de wereld bespreken, maar bijvoorbeeld ook dat we nadenken over filosofische en ethische vraagstukken. Dit

ONDERWIJS VOOR VLUCHTELINGEN

Sinds half december biedt de gemeente Lelystad noodopvang aan asielzoekers. Op de Schepenen, het gebouw achter de rechtbank, worden rond de 250 asielzoekers, voornamelijk vluchtelingen uit oorlogsgebieden, opgevangen.

In februari komt er nog een tweede groep op het Zuiderwagenveld. Deze mensen zijn door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) geregistreerd, hun identiteit is vastgesteld en zij hebben een gezondheidscheck ondergaan. Zij zijn nu in afwachting van de start van hun asielprocedure. Deze vindt plaats in Asielzoekerscentra (AZC), maar omdat deze door de grote toeloop overvol zitten worden door heel Nederland noodopvangcentra gerealiseerd, en dus ook in Lelystad.

Onder deze vluchtelingen bevinden zich ook leerlingen tussen de 12 en 18 jaar, op dit moment ruim 20. Zij vallen onder de leerplichtwet. De gemeente heeft de SVOL gevraagd om daaraan uitvoering te geven en een onderwijsprogramma te verzorgen voor deze leerlingen.

Natuurlijk willen we aan deze verplichting voldoen en de eerste groep leerlingen krijgt les op ISG Arcus. Over de plaatsing van de tweede groep moet op moment van schrijven nog een besluit genomen worden. Voor de goede orde: De SVOL vangt al geruime tijd anderstaligen op. Op de SGL wordt dit de WOA genoemd, op ISG Arcus de taalklas. Hierin zitten leerlingen met een verblijfsvergunning die moeten integreren in ons onderwijs. Dit is voor de nieuwe groep niet aan de orde, immers na acht tot tien weken zullen zij weer vertrekken en zal er een nieuwe groep komen. Deze leerlingen zullen dus ook niet aan bestaande klassen gekoppeld worden.

In recordtijd zijn de voorzieningen uit de grond gestampt: er is een docent en assistentie geregeld, er zijn materialen besteld en er is een lokaal op orde gebracht. Sinds maandag 14 december draait de groep. Er is nog heel veel onduidelijk: noodopvang is een nieuw fenomeen waarbij we eigenlijk in heel Nederland iets nieuws aan het uitvinden zijn. Er ligt geen draaiboek, en we moeten voortdurend alert zijn op ontwikkelingen. Er is dan ook gelukkig veel overleg met het COA en de gemeente Lelystad over de precieze stappen. Daarnaast wordt de SVOL begeleid door het LOWAN, een stichting die scholen helpt met het vormgeven van onderwijs aan anderstaligen.

Filip-Wim Lindeman

WERKGEVERS MOETEN HET ONDERWIJS VERANKEREN IN DE WERKELIJKHEID

Michael Top was op zijn 14e één van de jongste ondernemers van Nederland en dit jaar viert hij zijn 15-jarig jubileum als ondernemer in de schoonmaakbranche. Hij is eigenaar van Top & Top Schoonmaak, woont en werkt zijn hele leven al in Lelystad en heeft de ontwikkeling van de stad van binnen meegemaakt. Michael is in veel opzichten een selfmade man die nu vooral wil bijdragen aan de toekomst van Lelystad.

"In mijn allereerste rapport in groep 3 van de basisschool stond al letterlijk: Michael kan heel goed bouwen en delegeren, maar hij zal nooit een goede schoolleerling worden. Dat is heeft zich daarna doorgezet. Ik heb met moeite mijn mavo-diploma gehaald en ben toen vooral op zoek gegaan naar een opleiding die voor mijn schoonmaakbedrijf het beste was: een opleiding marketing en communicatie in Hilversum.

Daar volgde ik ook compleet niet het lesprogramma dat ze me voorschotelden. Ik gebruikte het vooral om de problemen waar ik tegenaan liep op te lossen en ik pikte er zo de dingen uit die voor mij relevant waren. De leraren daar begrepen dat gelukkig en boden mij wat je nu 'maatwerk' zou noemen. Ik ging niet voor een diploma, ik ging voor kennis en vaardigheden die ik kon toepassen bij wat ik leuk en belangrijk vond.

Ik ben hartstikke dyslectisch, maar in die tijd was dat nog zo onbekend dat je vooral dom werd gevonden en op de gang werd gezet. Gelukkig is dat nu anders. Nu krijg je wat meer tijd en begeleiding. Nu krijg je dus ook meer de hulp die je nodig hebt.

Toch, omdat er vrij weinig begeleiding voor mij was, heb ik heel hard zelf moeten bedenken hoe ik mijn doelen toch zo halen. Ik denk dat dat wel heeft bijgedragen aan wie ik nu ben. Dit is overigens geen pleidooi voor slechte scholen.

Wat ik wel belangrijk vind is dat scholen onderwijs gaan bieden dat past bij hoe de echte wereld werkt. Theorie en praktijk liggen nogal eens uit elkaar en daarom moeten ondernemers ook hun verantwoordelijkheid nemen. Ik ben van mening dat ondernemers die in Lelystad gevestigd zijn best eens voor de klas mogen staan of tegen een school moeten zeggen: jongens, ik ga jullie vertellen hoe het er in mijn bedrijf aan toegaat en ik ga jullie vertellen wat jongeren moeten leren om bij mij aan de slag te kunnen. Vertel het die kinderen zelf. Laat ze bij je naar binnen en geef ze een gevoel van hoe het er echt aan toegaat.

Op dit moment staat het onderwijs op een heel ander eiland dan het bedrijfsleven. Totaal verschillende werelden die voortdurend botsen. Maar scholen willen het beste onderwijs bieden en uiteindelijk zorgen dat hun leerlingen een succesvolle carrière tegemoet gaan. Dat ze aan het werk komen. Werkgevers willen ondertussen niets investeren, want dat gaat van hun winst af, maar ze willen wel de best opgeleide mensen hebben. Dus ergens moet dat toch samenkomen. En dat mis ik nu heel erg.

Nu heb ik een schoonmaakbedrijf en schoonmaken is ook echt een vak. Ik begrijp best dat je niet in het havo en vwo complete lessen aan schoonmaaktechnieken wil wijden, maar als je het nergens leert: hoe wordt je er dan goed in? Denk ook aan sociale hygiëne of van mijn part veilig tappen achter de bar. Allemaal dingen die je moet leren. Waarom bieden wij als werkgevers dit soort kleine maar belangrijke lessen niet aan?

Een ander voorbeeld is salarisonderhandelingen. Wanneer jongeren moeten inschatten ze kunnen verdienen met een baan, slaat dat vaak helemaal nergens op. Maar hoe hadden ze die inschatting moeten maken? Dat moeten wij als ondernemers ze komen uitleggen. Dat is ook onze verantwoordelijkheid.

Met andere woorden: werkgevers hebben een belangrijke rol als het gaat om het onderwijs verankeren in de werkelijkheid, maar op dit moment gebeurt dat minimaal.

Het belang voor ondernemers zelf is ook duidelijk: we kunnen onze eigen werknemers mee-opleiden. We hoeven ons niet meer suf te zoeken naar goed personeel en klagen over hoe weinig voorbereid ze allemaal zijn. We dragen zelf bij aan hun opleiding. En ja, dat is voor de lange termijn en ja, dat kost tijd. Maar je bent geen succesvolle ondernemer geworden door alleen maar korte termijn-oplossingen te verzinnen. Tijd is kostbaar. Maar tijd in deze leerlingen steken is juist ook heel waardevol.

Ondernemers moeten tijd investeren, het onderwijs zou het moeten faciliteren. Het onderwijs zou de ruimte moeten bieden om in het curriculum plek in te ruimen voor zaken waar Lelystad behoefte aan heeft. Denk maar aan alle ontwikkelingen die eraan komen: het vliegveld, de overslaghaven. Als school moet je niet doen alsof dat er allemaal niet is, maar juist de leerlingen daarop voorbereiden. Dan bereid je ze pas echt voor op een toekomst die eraan komt. Kijk naar waar de werkgelegenheid nu en in de toekomst zit en zorg dat je leerlingen dat leren wat nodig is om daar gebruik van te maken.

Natuurlijk zijn er in het verleden best wel initiatieven geweest. Soms vanuit het bedrijfsleven, soms vanuit het onderwijs, maar nu ook de gemeente aan tafel zit en er de mogelijkheid is om dingen groot en Lelystad-breed aan te pakken, kun je er ook gewoon niet meer aan ontkomen. We moeten dit doen. We gaan dit ook doen en de investeringen zullen in Lelystad alleen maar winnaars opleveren.

“ALS SCHEIDSRECHTER PIK IK SNELLER SIGNALLEN OP”

Johan Brandsma, leraar Nederlands en rekenen, is naast zijn werk actief binnen de honkbalwereld. Van jongs af aan heeft hij honkbal gespeeld. Als kind in Drachten, waar hij ook de coach- en scheidsrechteropleiding heeft gevolgd, en na zijn verhuizing naar Lelystad bij de Falcons.

‘Toen het team waarin ik speelde degradeerde heb ik aangegeven dat ik me verder wilde bekwamen als scheidsrechter. In een paar jaar tijd heb ik me van scheidsrechter in de hoofdklasse ontwikkeld tot internationaal scheidsrechter. Dan begin je met kleine toernooien, daar word je beoordeeld op je manier van fluiten, en als je dat goed doet mag je steeds grotere toernooien fluiten. De grootste toernooien waren de WK’s in Canada, de VS, Taiwan en Nederland.

Vorig jaar, na tien Haarlemse honkbalweken, ben ik gestopt als scheidsrechter. De bond vroeg mij om supervisor te worden van de scheidsrechters. Ik beoordeel nu zelf de arbiters en kijk waar ik ze verder kan helpen, leer ze beter een wedstrijd te beoordelen en overzicht te houden. Die vaardigheid neem ik ook mee in mijn werk als leraar. Je moet je ogen en oren overal tegelijk open houden en omdat ik dat gewend ben in mijn rol als scheidsrechter, pik ik binnen een groep sneller signalen op.

Vooraf non-verbale communicatie speelt een grote rol binnen een groep. Als je die weet te duiden kun je, door op tijd daarop te anticiperen, vaak conflicten voorkomen. Soms hoeft je niet eens in te grijpen. Het feit dat leerlingen door hebben dat je dingen signaleert is vaak al voldoende. Andersom neem ik mijn didactische kennis mee naar de sportwereld als ik scheidsrechters coach en aangeef hoe zij zich kunnen verbeteren.’ Naast de honkbalwereld speelt Johan ook een belangrijke rol in Lelystad bij korfbalvereniging Exakwa.

‘Mijn beide zoons spelen daar al heel lang en als ouder word je dan gevraagd of je kunt rijden naar uitwedstrijden. Ik vind echter dat je meer moet doen dan dat. Verenigingen zijn afhankelijk van de inzet van ouders en vrijwilligers om hun club draaiende te houden. Samen met een groep enthousiaste ouders en andere vrijwilligers hebben we het hele clubgebouw gerenoveerd. De vereniging zit nu in een prachtig gebouw met voor de jongste leden een leuke speelplek. Vooral het feit dat je, na het afronden van zo’n klus, meteen resultaat ziet, geeft mij erg veel voldoening. En - niet onbelangrijk - op deze manier draag je ook een stukje bij aan de maatschappij binnen je eigen omgeving.’

AGENDA

Wat gebeurt er allemaal in januari, februari en maart?

25-1	Bijeenkomst advies havo/vwo	SGL
26-1	Open Huis	ISG Arcus
28-1	Bijeenkomst advies vmbo	ISG Arcus
2-2	Open Huis	SGL
4-2	Bijeenkomst advies identiteit	De Rietlanden
5-2	Dag van het Gymnasium	ISG Arcus
6-2	Inschrijfmoment 09.00-12.00 uur	alle scholen
8-2	Inschrijfmoment 19.00-21.00 uur	alle scholen
10-2	Inschrijfmoment 15.30-17.00 uur	alle scholen
11-2	GMR vergadering	op De Rietlanden
15-2	Reis Madrid – leerlingen met Spaans	SGL
16-2	Werkbezoek Gemeenteraad	SVOL
20-2	Cultuurfestival	ISG Arcus
23-2	MADfest (Music, Art, Dance)	SGL
25-2	Skireis bovenbouw	De Rietlanden
26-2 t/m 6-3	Voorjaarsvakantie	
10-3	GMR vergadering	op De Rietlanden

Op de Barrycaden

KANSEN KRIJGEN, KANSEN NEMEN

Het is maar goed dat mijn vader kansen kreeg. Als enige in het dorp Nieuwenhagen, een dorp in de gemeente Landgraaf, mocht mijn vader naar de HBS. Echt een bijzonderheid in een dorp waar iedereen eigenlijk automatisch zijn weg vond naar de mijnen, maar mijn grootouders zagen meer in Wim Lommen en wilden hem deze mogelijkheid absoluut niet ontzeggen. Iedereen was trots op mijn vader. Het waren echter moeilijke tijden en toen de nood echt aan de man was, mijn vader zat toen in de derde klas, haalden ze hem toch terug. Er moest brood op de plank komen. Er moest gewerkt worden en daalde ook mijn vader af om steenkool te winnen.

Toen eind jaren '60 de mijnen één voor één gesloten werden, werden vele hardwerkende Limburgers teruggeworpen op zichzelf. Mijn vader was dan nog de gelukkige met een basis die mijn ouders hem gunden toen het kon. De basis die hij verworven heeft door de kans te grijpen toen deze zich voordeed. Dit in tegenstelling tot vele generatie- en streekgenoten.

Het is de verantwoordelijkheid van onze maatschappij om elkaar voortdurend kansen te blijven geven. Ongeacht onze achtergrond, onze denkbeelden of ons cognitief niveau. Ook vandaag de dag verdwijnen er complete bedrijfstakken en ontstaan er nieuwe vormen van werk. Als we niet willen dat mensen stil komen te staan en daardoor achterblijven, moeten we ervoor zorgen dat we voor iedereen kansen bieden.

Dat vind ik ook de verantwoordelijkheid van het onderwijs. We moeten ons er van bewust zijn dat we het aan de samenleving verplicht zijn ervoor te zorgen dat iedereen de kans krijgt werk te maken van zijn of haar talent. Dat iedereen de mogelijkheid krijgt om te ontdekken wat bij hem of haar past. We moeten iedereen de kans geven op onderzoek uit te gaan, fouten te maken en hiervan te leren.

Ik ben ervan overtuigd dat veel polarisatie in de samenleving te wijten is aan een gevoel van onzekerheid door het missen van kansen. Of doordat kansen niet zijn gegeven. Of doordat ze niet zijn gegrepen. Dat is óók de verantwoordelijkheid die mensen hebben: je moet kansen leren zien en kansen leren grijpen. Ook daar kun je als onderwijs een rol spelen.

In de discussie over het opnemen van vluchtelingen zie ik dit ook terug. Mensen die zich beroepen op het feit dat vluchtelingen wél kansen krijgen op onderdak en inkomen, terwijl ze zelf het gevoel hebben deze kansen niet te krijgen. In het verzet tegen de nieuw ontstane situatie lijkt onzekerheid een grote rol te spelen.

De twee onderwijsclusters bieden leerlingen kansen om breed hun talenten te benutten en in te zetten. We willen leerlingen ook leren dat ze en hoe ze kansen moeten nemen. In het vmbo-cluster noemen ze met name de *ruggengraat*, waarbij leerlingen worden begeleid in de keuzes die ze moeten maken en de kansen die ze nemen.

Hierbij worden leerlingen vooral gewezen op de verantwoordelijkheid die zelf hebben voor hun leerproces en de carrière die ze tegemoet gaan.

Mijn vader kreeg kansen en greep ze met beide handen aan. Hierdoor was hij in staat de status quo te ontstijgen. Wanneer we onze leerlingen het zelfde leren te doen, staan ze er in de toekomstige maatschappij goed voor.

Barry Lommen